No. 1733 Zaterdag 17 Maart 1917. 34ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De Nieuwe Begrooting.

Memorie van Toelichting.

Art. 2a.

Vergoeding aan ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.

Bij verordening van den 26n. Juni 1916, P. B. 1916, No. 56, is bepaald, dat de emolumenten voor dienstverleening van de ambtenaren van den burgerlijken stand, voor zoover zij niet kosteloos moet worden verleend ten bate zullen komen van de koloniale kas.

Aan de tegenwoordige titularissen werd, voor het gemis dier emolumenten eene vergoeding toegekend tot een bedrag van f 785,—. Het ligt echter in de bedoeling voor nieuwe titularissen eene regeling in het leven te roepen, waarbij bepaald zal worden dat een gedeelte van de emolumenten, die ten bate van de koloniale kas zijn, aan hen wordt toegekend. Met het oog hierop is de tekst van dit onderdeel zóó gesteld, dat daarop eventueel ook die uitgaven zullen kunnen worden verevend.

Onder de middelen is als opbrengst der bovenbedoelde emolumenten gerekend op eene ontvangst van f 350.

Art. 35.

Tegemoetkoming in de verplaatsinskosten van kleine landbouwers, pachters van domeingronden.

Daar het zich laat aanzien, dat in 1917 over een voldoende hoeveelheid maisstokken voor dakbedekking der hutjes van de pachters zal kunnen worden beschikt, kan verwacht worden, dat de verplaatsing, in dit jaar haar beslag zal krijgen, althans voor het grootste gedeelte.

In 1916 hebben 26 verplaatsingen van pachters van domeingronden en bewoners van de z. g. donatiegronden, die daarvoor in aanmerking kwamen, plaats gehad.

Voor tegemoetkoming aan pachters, die eventueel eerst in 1918 zullen kunnen worden verplaatst, wordt voor dat jaar een krediet van f 5000,— aangevraagd.

De proeven om op Curaçao hutten te maken met daken van klei zooals op Aruba, zijn als mislukt te beschouwen. Op het eene huisje, dat op Dokterstuin is gebouwd, moest een nieuw dak gemaakt worden; het dak van klei lekte als een zeef. Ook het huisje op Rust was niet tegen de zware regens bestand.

Art. 37d.

Voedergeld of tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen aan den ontvanger op Bonaire.

Wordt voorgesteld aan den ontvanger op Bonaire, die tevens ambtenaar van het Openbaar Ministerie is, evenals aan zijn ambtgenoot op Aruba, voedergeld toe te kennen. De ontvanger moet in staat zijn zich telkens te verplaatsen ten einde contrôle te kunnen uitoefenen over de verschillende buitenposten. Tot dusver worden de reiskosten van dezen ambtenaar verantwoord, dan op rechts- en politiewezen, dan op invordering van in- en uitvoerrecht en accijnsrecht.

Art. 38a.

Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van de ambtenaren voor den werkelijken dienst der belastingen.

Naar aanleiding van de kortgeleden tot stand gekomen verhooging van de belasting, speciaal van den accijns op het gedistilleerd, wordt verscherping van toezicht noodig geacht. In verband daarmede wordt meer voorgesteld:

voor Curaçao, 1 kommies 1ste klasse à f 720,— en 7 kommiezen 2de klasse, 3 à f 480,— en 4 à 360,—; voor Aruba, 2 kommiezen 2de klasse, à f 480,—; en voor Bonaire, 1 kommies 2de klasse, à f 240,—.

Overigens zijn de bezoldigingen geraamd in overeenstemming met den diensttijd der betrokken ambtenaren.

Art. 39.

a.

Vergoeding aan den verificateur en de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht, voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen diensttijd.

Verwacht kan worden, dat na de verbreeding van de haven en het gereedkomen van de petroleum-raffinaderij in het Schottegat, het havenverkeer zich zal uitbreiden, hetgeen met zich zal brengen, meerdere uitgaven voor buitengewone diensten van de ambtenaren der belastingen. Deze uitgaven zullen nog meer stijgen, wanneer er meer gang komt in de verscheping van phosphorzure kalk van Santa Barbara.

Bovendien beginnen einde 1918 de werkzaamheden in verband met de schatting der onroerende goederen voor de grondbelasting, waarmede altijd overwerk voor verscheidene kommiezen gepaard gaat.

In verband met het voorstaande wordt voor 1918 het krediet verhoogd met f 2000,—. Deze uitgaven zullen ruimschoots vergoed worden door de inkomsten van de koloniale kas wegens de door de ambtenaren verleende diensten. Over het afgeloopen jaar bedroegen de uitgaven f 6 489,— en de inkomsten f 8 475,—.

c

Huur van kantoren en opslagplaatsen.

De behoefte aan een tweede gebouw, dat groote ruimte voor opslag en verificatie van goederen biedt, werd, vooral na de laatste verhooging van de belasting op het gedistilleerd, enz., sterk gevoeld.

Wegens de stijging der huurprijzen kon een tweede gebouw voor gouvernements-opslagplaats niet tegen een lageren huurprijs dan f 1 920,— aangehuurd worden.

Het krediet is daarom met f 120,— verhoogd en zal worden aangewend voor:

Huur van kantoor en opslagplaats	f 1 800,—
Huur van een tweede opslagplaats	1 920,—
	f 3 720,—

Art. 41a.

Transitrechten en betalingen voor vervoer van brievenmalen. (Curaçao).

Voor vervoer van brievenmalen wordt jaarlijks aan de Red „D" Line en aan een schoener in de vaart tusschen La Vela de Coro en Curaçao, volgens overeenkomsten uitgegeven een vast bedrag van f 4 000,—

voor transitrechten wordt betaald: aan Engeland ongeveer	f 950,—	
aan de Vereenigde Staten van Noord- Amerika ongeveer	1 350—	
		2 300,—
voor vervoer van postpakketten, voor inningskosten van verschuldigde transitrechten en voor vervoer van brievenmalen met de stoomschepen van den K. W. I. Maildienst en van de Compania Trasatlántica Española de Barcelona wordt gerekend op een bedrag van		700,—
		f 7,000,—

Het krediet is daarom verhoogd met f 2 000,—.

Transitrechten en betalingen voor vervoer van brievenmalen. (St. Martin, St. Eustatius en Saba.)

Daar de contractant voor den maildienst St. Martin — St. Kitts, en St. Martin, Saba en St. Eustatius— St. Kitts niet genegen was den dienst voor een bedrag van f 2 000,— 's jaars voort te zetten, is voorloopig eene regeling getroffen, waarbij de dienst St. Martin, Saba en St. Eustatius — St. Kitts wordt voortgezet met een geschikt zeilvaartuig voor een bedrag van f 1 000,— 's jaars en de dienst St. Kitts — St. Martin verricht wordt door het stoomschip „Monte d'Oro" van de Compagnie des bateaux à vapeur de la Guadeloupe, voor eene som van f 1 000,— per jaar. Het krediet behoeft dus niet te worden verhoogd. De nieuwe regeling is aangevangen 1o. Juli 1916.

Art. 53.

Vergoeding aan den eigenaar van de plantage Slagbaai op Bonaire voor het gebruiken van een weg door genoemde plantage.

Ofschoon er langs het zeestrand bij de plantage Slagbaai een strook domeingrond van 10 M. breedte loopt, kan bedoeld terrein, met het oog op de groote kosten van aanleg en onderhoud, niet benut worden om daarover een weg te maken naar den vuurtoren te Westpunt. De eigenaar van Slagbaai werd bereid bevonden, om, tegen een vergoeding van f 100,— 's jaars, een weg door zijn plantage gebruik te laten maken.

Art. 60 *b*.

Toelage aan het hoofd der Wilhelmina school.

Het aantal leerlingen der Wilhelminaschool is, ook door het openen van eene voorbereidende of fröbelklasse, gestegen en is thans ongeveer gelijk aan de Hendrikschool. Op grond van het bepaalde in artikel 4 van Afdeeling V van het besluit van 26 Augustus 1907 (P. B. 1907, No. 26), zooals laatstelijk gewijzigd bij besluit van 20 Mei 1914, (P. B. 1914, No. 15), wordt de toelage van het hoofd van Wilhelminaschool gelijk gesteld aan die van het hoofd der Hendrikschool.

Toelage voor het geven van herhalingsonderwijs op St. Eustatius.

Er bestaat groote behoefte aan dit onderwijs. Het bedrag van f 300,— is geraamd voor een klasse met 6 wekelijksche lesuren, als toelage voor den onderwijzer met dit onderwijs belast.

Toelage aan een kweekelinge op Curaçao.

Om dit onderwijs in de voorbereidende of fröbelklasse aan de Wilhelminaschool naar behooren en onafgebroken te doen geven is de hulp van een kweekelinge noodzakelijk. Deze kweekelinge moest dan ook met ingang van 1o. Januari 1917 worden aangesteld.

Art. 61*e*.

Kantoorkosten voor den inspecteur voor het onderwijs en uitgaven door hem te doen ten behoeve van de examens.

De uitgaven ad f 135,— ten behoeve van het kantoor van den inspecteur voor het onderwijs worden thans verevend ten laste van den post „schoolbehoeften en andere uitgaven voor de openbare scholen" (Curaçao), welke post niet met een gelijk bedrag wordt verminderd, omdat het krediet, daarbij toegestaan, telken jare moest worden overschreden. Uit het thans voorgestelde krediet kunnen tevens gekweten worden de kleine opgaven voor de examens, waarvoor op de begrooting voor 1917 een post ad f 25,— voorkomt, aangezien de inspecteur voor het onderwijs steeds als voorzitter der examencommissie optreedt.

Art. 61*j*.

Kosten van een leergang in het boekhouden, handelsrekenen en handelscorrespondentie.

Bij G. B. van 2 Januari 1917, No. 2, is bepaald, dat er in 1917 een leergang in het boekhouden, handelsrekenen en handelscorrespondentie geopend zal worden, waarop van toepassing zijn de bij G. B. van 31 December 1914, No. 1106, (P. B. 1914, No. 71) vastgestelde voorschriften voor den cursus in het boekhouden. Hierbij is o. m. bepaald, dat les gegeven wordt in boekhouden, handelsrekenen, Nederlandsche, Engelsche en Spaansche handelscorrespondentie, elk vak gedurende één uur per week.

Voor 1918 is, evenals voor 1917 op 5 lesuren à f 80,— gerekend. Aan den leider is voor meerdere werkzaamheden f 50,— toelage toegekend en voor verlichting wordt, omdat de lessen steeds 's avonds gegeven moeten worden, f 60,— geraamd, zoodat deze post f 110,— hooger gesteld is dan voor 1917.

Art. 64.

Bijdrage aan Roomsch-Katholieke gemeente voor onderhoud van weezen.

Het aantal weezen, dat door de Roomsch-Katholieke gemeente wordt verzorgd, heeft in de laatste jaren gemiddeld 90 bedragen. Het bedrag van f 4,700,—, dat tot dusver aan die gemeente voor bijdrage voor onderhoud van weezen werd toegekend, d. i. ongeveer 14 cent per dag en per wees, komt ondergeteekende, zelfs voor normale tijden, te gering voor.

Naar aanleiding van een verzoek van den Apostolisch Vicaris, tot verhooging van bedoelde bijdrage, uit welk verzoek gebleken is, dat het niet mogelijk is, voor gemeld bedrag van f 4,700,— de weezen voldoende te voeden en te kleeden, heeft ondergeteekende, dan ook die bijdrage sedert 1o. December 1916 met f 500,— verhoogd en zich voorgenomen voor 1918 een krediet van f 5,700,— daarvoor aan te vragen, dit is nog maar ongeveer 17½ cent per dag en per wees. Het is duidelijk, dat de missie dan nog een groot gedeelte van de kosten zelf zal moeten dragen.

Art. 71.

b.

Een bediende bij den openbaren gezondheidsdienst.

Voor lager schrijfwerk, boodschappen en portierswerk is een bediende noodig.

c.

Kantoorbehoeften voor den openbaren gezondheidsdienst.

Voor kantoorbehoeften voor den openbaren gezondheidsdienst wordt een bedrag van f 150,— noodig geacht.

d.

Voedergelden of kosten van vervoermiddelen aan het hoofd (directeur) van den openbaren gezondheidsdienst.

Het is noodig aan het hoofd van den gezondheidsdienst voedergeld toe te kennen, omdat hij zich voor den dienst dikwijls zal moeten verplaatsen.

Art. 80.

Toelage aan den geneesheer van de inrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten.

Voor de behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten is specialistische hulp noodig, die, in overleg met den adviseur en den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, aan een geneesheer is opgedragen.

Toelage aan den inwonenden beambte van de inrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijk geslachtsziekte.

Deze beambte geniet ook vrije woning, voeding en geneeskundige verzorging. Zijn taak is, met zijne echtgenoote de huishouding en de inwendige administratie te voeren, de orde te bewaren en in den geneeskundigen dienst behulpzaam te zijn.

Zijn geen patiënten opgenomen, dan geniet bedoeld echtpaar per hoofd f 0,60 per dag gelijkstaande met vrije voeding. (Zie art. 81*b*.).

Toelage aan het verplegend personeel voor bijstand in de inrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten.

Het zal mogelijk zijn, dat de hulp, door den inwonenden beambte en zijne echtgenoote te bieden, niet voldoende is, vooral wanneer het aantal lijders toeneemt. Een geschoolde verpleegster zal dan weldra onmisbaar blijken. De voorgestelde som is laag genomen.

Art. 81 *a*.

Huur van een gebouw voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten.

Het behoeft geen betoog, dat een inrichting, bestemd voor poliklinisch en klinisch verplegen van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten, in den strijd tegen deze ziekten als een der grondslagen moet worden beschouwd.

Het huis No. 6 aan de Werfstraat, Scharloo, door Mevrouw de Weduwe J. E. Penso aan de Kolonie Curaçao geschonken, om te worden verhuurd en uit de zuivere opbrengst daarvan eene uitkeering tot het volle bedrag dier opbrengst aan de armen der verschillende gezindten op Curaçao te doen, komt om ligging en afmetingen zeer geschikt voor en werd daarom sedert 1o. Augustus 1916 in huur genomen en tot polikliniekgebouw ingericht. De huurprijs bedraagt f 600,— zijnde dit het bedrag, waarvoor het aan particulieren werd verhuurd.

b.

Verpleegkosten, enz., van de lijders aan besmettelijke geslachtsziekten en voeding van den inwonenden beambte en zijne echtgenoote.

Het is buitengewoon moeilijk dezen post te begrooten, waar er zooveel onbekende factoren zijn. Bij de raming is gerekend op 12 patiënten; te zamen met den inwonenden beambte en zijne echtgenoote maakt dat 14 personen à f 0,60 per dag en per persoon of rond f 3,100.

c.

Onderhoudkosten, enz., van de inrichting voor de behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten.

In den loop van het jaar zullen inboedel, meubilair, werktuigen, linnengoed, enz. die aan slijtage en defecten onderhevig zijn, moeten worden aangevuld en vernieuwd. De kosten van verlichting en telefoon moeten bestreden worden. Voor keuken— en waschpersoneel en andere uitgaven wordt gerekend op een bedrag van f 400,—.

Art. 82 *b*.

Toelage aan den bediende van het laboratorium van den openbaren gezondheidsdienst.

De bediende moet de ondergeschikte werkzaamheden op het laboratorium (schoonmaken van glaswerk, voederen van proefdieren, schoonmaken van deze, eenig loopwerk, enz.) verrichten.

Toelage aan het personeel van bijstand van het laboratorium van den openbaren gezondheidsdienst.

De toenemende werkzaamheden, ook op scheikundig gebied, eischen

dringend bijstand van den met hooger technisch werk overladen amanuensis. Voor minder dan het voorgestelde bedrag van f 720,— is geen geschikte geschoolde hulpkracht te krijgen.

Art. 83.

Onderhoudskosten van het laberatorium en het kantoor van den openbaren gezondgeidsdienst.

Dit bedrag zal moeten dienen tot bestrijding van uitgaven en aanschaffing en herstelling van werktuigen; tot aankoop van talrijke proefdieren, aanvulling der gebruikte voorraad chemicaliëa en kleurstoffen; voor verlichting van het gebouw en voor telefoon.

Art. 85.

Kosten verbonden aan eene algemeene koepokinenting der bevolking.

De algemeene koepokinenting der bevolking zal kosten met zich brengen. Gerekend was op f 9000,—, verdeeld over 10 jaar, of f 900,— 's jaars. In het jaar 1917 zullen de dichtbevolkte deelen van Willemstad aan de beurt komen, waarmede vermoedelijk eene uitgaaf van f 1800,— gepaard zal gaan. In het jaar 1918 echter wordt f 1000,— daartoe voldoende geacht.

Art. 86.

Bewaarkosten der koepokstof.

De koepokstof, die uit Nederland komt, moet in een koelcel worden bewaard, tot het behoud der virulentie. Met de directie der ijsfabriek is daartoe eene overeenkomst getroffen, tegen het geraamde bedrag.

Art. 97 *a*.

Vernieuwing en herstelling van het houtwerk van de kazerne in het Waterfort, zoomede het oververven van en het doen van kleine herstellingen aan het gymnastieklokaal en de eetzaal voor de manschappen.

De vloeren en balklagen van het kazernegebouw zijn grootendeels vergaan; hoewel onmiddelijk gevaar nog niet bestaat, is het niet raadzaam de herstellingen aan dit gebouw nog lang uit te stellen.

De benedenvloer en balklaag zullen worden vervangen door een betonvloer; de balklaag en de vloer van de eerste verdieping zullen worden vernieuwd; nieuwe standvinken zullen daaronder worden aangebracht; nieuwe trappen zullen worden gemaakt; de kozijnen zullen worden hersteld en nieuwe jalouzieramen ingehangen, terwijl ook aan het dak de noodige herstellingen moeten worden verricht.

Zoowel het verfwerk van het gymnastieklokaal als dat van de eetzaal voor de manschappen is in zeer slechten toestand.

b.

Het ophoogen van en het maken van een afwatering voor de veekoralen bij de slachtplaats.

Door de lage ligging van de veekoralen loopen deze stallen bij regen geregeld onder water. Bovendien komt het regenwater van de batterijmuur in deze koralen terecht. De koralen zullen 0,25 M. worden opgehoogd, terwijl eene afwatering naar zee zal worden gemaakt.

Art. 98.

a.

Het bouwen van een politiewachthuis op Dokterstuin.

Het tegenwoordige politiewachthuis, dat in den trant van eene negerwoning is gebouwd, voldoet niet. In plaats daarvan zal een politiewacht in steen met pannendak worden gebouwd.

b.

Het maken van eene veranda aan de woning van den district-meester op Rust.

Deze woning is zeer warm; door den dikwijls heerschenden wind, is het niet mogelijk de vensters open te hebben, tenzij de woning be schut wordt door eene veranda met wanden van latwerk, waardoor de kracht van den wind wordt gebroken.

c.

Het bouwen van een bediende- en bergkamertje bij de Wilhelminaschool.

Er is behoefte aan een vertrek waarin de bediende zich zal kunnen verkleeden en waarin bezems en andere benoodigdheden voor het schoonhouden van de lokalen geborgen zullen kunnen worden.

d.

Het vervangen van de houten wanden der badkamers in de kazerne in het Waterfort door wanden van steen.

Dit werk wordt uit een hygienisch oogpunt noodzakelijk geacht.

e.

Het aanschaffen van een boei met daarvoor benoodigde ankers en kettingen, zoomede het leggen daarvan op de reede te Kralendijk (Bonaire).

In het belang van de scheepvaart en ter verzekering van de eigendommen der ingezetenen komt het noodzakelijk voor dat op de reede van Kralendijk, ter vervanging van de losgeslagen en weggedreven boei, die aan de windzijde op de kust van Klein Bonaire is blijven hangen, doch die ook door de marine niet kon worden opgehaald, eene nieuwe boei wordt gelegd.

Art 99*bis*.

Kosten van onderzoek naar de mogelijkheid om Willemstad van een drinkwaterleiding te voorzien.

Het gebrek, dat er hier in droge jaren heerscht aan goed drinkwater, doet het zeer gewenscht achten, dat er door deskundigen een grondig onderzoek wordt ingesteld of het mogelijk is, Willemstad van een goede drinkwaterleiding te voorzien; wat ook zeer ten goede zou komen aan de scheepvaart.

Daar nog niet met zekerheid kan worden vastgesteld wat dat onderzoek zal kosten, wordt er voor dat doel een memoriepost uitgetrokken.

Art. 114.

Onvoorziene uitgaven.

Deze post is voor 1918 met f 10,000,— verhoogd. De uitgaven beliepen in de jaren 1906 tot en met 1915 in totaal rond f 443,700,—, d. i. gemiddeld ongemiddeld ongeveer f 44,000,— per jaar. In 1916 bedroegen de uitgaven, voor zoover thans bekend f 43,255,—. Deze post kan dus niet langer worden geteld op het oude krediet van f 20,000,— vooral als men in het oog houdt, dat hij ook moet dienen tot aanvulling bij overschrijding van de begrootingskredieten bedoeld in artikel 2 van de ontwerp-verordening.

Echter meent ondergeteekende te moeten voorstellen dezen post met niet meer dan f 10,000,— te verhoogen, aangezien de uitgaven voor werkverschaffing en buitengewonen onderstand aan behoeftigen in slechte jaren een der voornaamste redenen zijn van overschrijding van het van Onvoorziene Uitgaven toegestaan bedrag, en gebrek aan werk in den vervolge op Curaçao niet meer waarschijnlijk is, nu op dit eiland zoo groot bedrijf als de Curaçaosche Petroleum Maatschappij zich heeft gevestigd, bij welk bedrijf ook in de toekomst vele arbeiders werk zullen kunnen krijgen. Ook de Mijnmaatschappij Curaçao verschaft aan velen werk.

Voor de verdere toelichting van de ontwerp-verordening veroorloofd ondergeteekende zich de vrijheid te verwijzen naar den uitgewerkten en toelichtenden staat der uitgaven (stuk No. 3) en naar de toelichtingen bij de ramingen van de middelen en inkomsten (stuk No. 5).

Daar de desbetreffende opgaven van de Bovenwindsche eilanden niet op tijd konden worden ontvangen, moest voor de uitgaven voor 1916 nog te doen voor 1916, voor wat betreft die eilanden, met gegevens op Curaçao aanwezig, loopende tot en met November 1916, gewerkt worden.

Ziekten en Kogels.

De medische correspondent van de „Times" schrijft:

— In het laatste verslag van Sir Douglas Haig komt eene verklaring voor, die zeker de meest sensationeele is, welke ooit door een opperbevelhebber is afgelegd. Hij zegt nl.:

„De gezondheidstoestand der troepen is bevredigend en gedurende het tijdperk waarop dit bericht betrekking heeft, zijn er zoo goed als geene verliezen tengevolge van ziekten, die vermeden hadden kunnen worden, te betreuren geweest."

Deze verklaring is zonder weerga in de wereldgeschiedenis. Slechts tien jaren geleden zou het als een bewijs van geesteszwakte gegolden hebben, zoo iemand verklaard had dat ziekten die voorkomen kunnen worden, inderdaad bij een leger onderdrukt zijn. Vroeger werden oorlogen altijd gevolgd door allerlei uitbarstingen van besmettelijke ziekten. De geschiedenis der oorlogen is tevens die van ziekten; deze twee gingen onafscheidelijk samen. Geheele legers werden weggevaagd door den onzichtbaren vijand en niemand was daar verbaasd om; de epidemieën waren altijd meer te vreezen en veel krachtiger dan de aanvallen van den vijand.

Wij behoeven zelfs niet ver terug te gaan in de geschiedenis, om voorbeelden van de dubbele ellende van oorlog en ziekte te vinden. In den Spaansch-Amerikaanschen oorlog werden duizenden jonge mannen door typheuse koortsen weggesleept. Tijdens de Boerenoorlog vernietigde dezelfde ziekte geheele bataljons. Wij wenschten ons zelf er toen geluk mede, dat wij het vraagstuk der hygiëne te velde met succes hadden opgelost en toch waren van iedere honderd man die stierven slechts 20 door den toemaligen vijand gedood. De onzichtbare vijand had 80 pct. der verliezen op zijn geweten.

De Japanners hebben tijdens hunnen oorlog met de Russen door zorgvuldigheid en voorzorgen de verhouding juist omgekeerd. Zij verloren slecht 20 pct. door ziekten, maar zelfs dat is nog een zeer hoog percentage. In de Balkan-oorlog waren alle lessen, die de Japanners de wereld hebben gegeven, weder vergeten. De wetenschap had in die woeste tijden niet veel in te brengen, zoodat, evenals vroeger ziekten met de legers meetrokken en de strijdkrachten van de sterksten sloopten.

Vergeleken bij den huidigen oorlog, gelijken alle andere oorlogen onbeteekenend. Toch is deze oorlog, waarin ziekten konden verwacht worden die eene algeheele vernietiging der strijdkrachten zouden veroorzaken, wat het Westelijke front betreft geen bron van besmettelijke ziekten geworden. De oude vijanden hebben zich een voor een vertoond, maar zijn ook een voor een geslagen geworden. Nieuwe vijanden van dien aard zijn op gestaan, maar ook dezen zijn aangevallen en vernietigd.

Dit is het werk van de mannen der wetenschap geweest — zij die men altijd verweten heeft, dat zij de menschlievende gevoelens hunner soortgenooten missen, die men heeft verdacht gemaakt als lieden die alleen voor hunne proefnemingen dieren martelden, harteloze zoekers naar nutteloos weten, die zoo dikwijls vervolgd zijn geworden, altijd met groote moeilijkheden te kampen hadden, meestal slecht betaald werden en wien, naar de maatstaf die thans wordt aangelegd, slechts tweederangs eer bewezen wordt nu men eenmaal niet anders kan doen dan hun eenige eer bewijzen.

DE OORLOG.

Zondag 11 Maart namen de Engelschen Bagdad in, de hoofdstad van Mesopotamië en zeer zeker een plaats van beteekenis. Grl. MAUDE heeft zijn overwinning op de Turken zegevierend voortgezet en bleef hen voortdurend achtervolgen. De Turken trekken steeds maar terug en verliezen telkens opnieuw. Niet slechts de Engelschen, ook de Russen wonnen het op de Turken. De Engelschen en Russen hebben zeer gelukkig samengewerkt. Toen de Engelschen Bagdad innamen, konden de Russen een gedeelte van het Turksche leger afsnijden en namen 15,000 man gevangen. Aziatisch Turkijë wordt dus wel uit elkander gerukt, zooals de Verbondenen hebben aangegeven als een hunner oorlogsdoeleinden.

Aan het Westerfront vonden geen groote feiten plaats; alles is daar nog in staat van voorbereiding.

De eerste Amerikaansche schepen met kanonnen aan boord zijn vertrokken; over 'n dag of tien zullen we daar dus meer van hooren.

Volgens te New York ontvangen bericht werden van 1—15 Februari ± 60 onderzeeërs buitgemaakt of vernietigd.

Wie weet, of 't waar is!

Ook is er een schip aangekomen met een bizondere bescherming en beveiliging tegen onderzeeërs voorzien, er staat echter niet bij vermeld, dat er een ontmoeting met een onderzeeër heeft plaats gehad.

Dan zou het apparaat hebben kunnen bewijzen wat het waard is.

De Amerikanen beginnen zich meer en meer voor te bereiden op oorlog. Als ze nu maar klaar komen tegen dat de oorlog is afgeloopen, blijven ze er net nog buiten. En ze hebben voor hun fatsoen hard genoeg met de wapenen gerinkeld.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Maandag a. s. op Sint Jozefsdag zal de Eerw. Zuster NORBERTA haar gouden professiefeest vieren. Nog meer dan anders is dit gouden Jubilé een ware feestdag, omdat reeds jaren lang een slepende ziekte het gestel van de Jubilaresse ondermijnt en het gevaar voortdurend dreigde, dat zij haar gouden feest niet halen zou. We verheugen ons met hare medezusters, dat deze troost op aarde haar toch ook nog geschonken werd.

Mejuffrouw MARIA JOANNA SCHIMMEL werd 5 Dec. 1838 te Velp geboren en trad 3 Febr. 1865 in het Klooster te Breda. Sinds 3 October 1873 is Zuster NORBERTA werkzaam geweest in het St. Elisabeths-Gasthuis op Monte Cristo en Zaquito alhier.

Moge de vreugdedag haar bereid een voorsmaak zijn van de eeuwige vreugde.

* *
*

Ook op het Pensionaat „Welgelegen" is het Maandag a. s. feest. De Eerw. Soeur MARIE PACIFIQUE viert dan haar zilveren Professiefeest.

Mejuffrouw INES URDANETA, geboortig van Maracaibo, is hier wel bekend, daar zij eerst pensionaire was op Habai, 2 Feb. 1890 den kloostersluier aannam en 19 Maart 1892 hare H. Geloften aflegde in handen van Z. D. H. Mgr. H. A. M. JOOSTEN z. g. Zij was bijna voortdurend op het Pensionaat werkzaam en verzorgde o. a. ook de beroemde rozenkweekerij voor de Grot van Lourdes.

Moge haar kloosterleven steeds de schoonste deugden aankweeken en zij eens heerlijk bloeie in 's Hemels Hof.

Jaargetijde.

Donderdag a.s. 22 Maart, om 8 uur zal er een Pontificaal jaargetijde zijn in de parochiekerk St. Anna, voor de zielerust van Z. D. H. Mgr. J. A. van Baars z. g.

Don Alberto.

Dit is de naam van de eerste Sleepboot, Donderdag ll. hier aangekomen voor de Curaçaosche Petroleum Maatschappij. Het bootje werd sinds lang verwacht, daar het 6 Februari uit Rio de Janeiro vertrokken was. De aanvoer van Petroleum kan nu beginnen, maar de raffinaderij zelf wacht nog op verschillende machinerieën die uit Amerika moeten komen.

Zoo langzamerhand nadert men toch de voltooiing van het bedrijf.

Diefstal.

Vrijdagmiddag was men bezig met de vracht van de *Nickerie* te ontschepen, toen Kapitein KONINGSTEIN verdachte bewegingen zag van een paar sjouwers, die bezig waren iets heel goed toe te dekken. Onmiddelijk stuurde hij den bootsman en een jongen er op af en gaf tevens last, dat de jongen moest gaan zitten op dat zoo geheimzinnig toegedekte pak. Toen nu ook de beide Kapiteins naar beneden kwamen, sprong een der sjouwers over naar een vlot en een ander te water. Duidelijk werd het toen, dat die sjouwers iets verkeerds hadden uitgevoerd. De politie werd gewaarschuwd en constateerde, dat 12 stukken katoen gestolen waren. In het ruim van den lichter stond een kist, met ijzeren banden beslagen, waarvan met geweld een plank was losgetrokken. In een blik vond men verder nog een groote menigte kousen gepropt.

De Politie heeft, gelukkig, de verdachte personen spoedig kunnen vatten.

Dit geval is een prachtige illustratie op de noodzakelijkheid van een Havenpolitie. Toevallig keek Kapitein Koningstein eens wat scherper rond en ontdekte onmiddelijk een diefstal.

Als er goed wordt uitgekeken, zal er minder worden gestolen, omdat de dief toch spoedig wordt ontdekt.

De Politie kan natuurlijk niet zien, wat binnen in het scheepsruim wordt gestolen, maar wel wat naar buiten wordt meegesleept. Het kapen van vruchten en eetwaren moet aan de orde van den dag zijn.

De Havenpolitie is allernoodzakelijkst. De gelegenheid maakt den dief, en in een groote haven zonder politietoezicht is de gelegenheid om zijn slag te slaan al te mooi.

Zaterdagavond vond de Kajuitsjongen van de „Prins Frederik Hendrik" het kastje, waarin bij zijn geld bewaarde, ingetrapt. De dief had twee goudstukjes, een van 10 Dollar en een van 20 Bolivar weggenomen. Dat wijst op iemand, die van dat geld af wist.

Toch is het de Politie nog niet mogen gelukken den dader te snappen.

Officiëele berichten.

De onderwijzer 3e klasse J. H. P. Schrils, hoofd der openbare school te Bottom op Saba, thans met verlof op Curaçao, is in activiteit hersteld en werkzaam gesteld aan de Hendrikschool alhier.

De Gouverneur heeft een quarantaine van veertien dagen, met inbegrip, van de reis, vastgesteld tegen schepen, komende van Maracaibo, wegens het voorkomen aldaar van pokken; met bepaling, dat schepen, die aldaar buiten communicatie met den wal alleen passagiers en lading lossen en mails innemen, terstond tot het vrije verkeer zullen worden toegelaten na door den Stadsgeneesheer onbesmet bevonden te zijn.

J. Jekel, tijdelijk hulpseiner bij den seinpost op het fort Nassau, is uit 's lands dienst ontslagen.

Aan den kommies 2de klasse der belastingen alhier A. J. Tuynebreyer is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

P. Coll Alcalde, A. E. Bourke, Guiseppe Carrieri, Helena Croez, T. G. Jeffrey, Chas H. Grasser, Carlito Lanoy, Remilia La Krus, Elias Maduro, Choffi Martinez, R. H. Maul, Maria Ch. Moran, Deonicio Pieters, Julia Pinedo, Maria del Carmen Rivas, Julian Rovino, Petronilia Steder [2, Carmelita Thielman.

Aangeteekende stukken: Carlos Cecilio, Capitan de la goleta „Maria", Nesimo Fresco, Julio Kelle, Carmelita Thielman.

Drukwerken. A. M. A. de Acevedo, J. M. de Fendt & Co., Messrs. Patenzmam & Co.

Drukwerken zonder adres: Eenige exemplaren van de „Nieuwe Rotterdamsche Courant", Een catalogus van de „The Hamilton Garment Co. te New York, Een briefkaart.

Postwissel: Juliana Iansio, Montaña, Mariposa.

Bekendmaking.

Ter kennis van het publiek wordt hierbij gebracht dat, volgens mededeeling van den Postdirecteur te New-York, de navolgende Curaçaosche brievenmalen met het stoomschip „Laconia" verloren zijn gegaan:

Vijf brievenmalen voor Queensborough-Vlissingen, onderscheidenlijk verzonden den 20n. Januari 1917, 24 Januari 1917, 1 Februari 1917, 3 Februari 1917 en 7 Februari 1917 met de stoomschepen Maracaibo, Philadelphia, Zulia, Prins Willem I en Caracas.

Vier brievenmalen voor Amsterdam, onderscheidenlijk verzonden den 20n. Januari 1917, 24 Januari 1917, 1 Februari 1917, en 7 Februari 1917 met de stoomschepen Maracaibo, Philadelphia, Zulia en Caracas.

Vier brievenmalen voor 's Gravenhage, onderscheidenlijk verzonden den 20n. Januari 1917, 24 Januari 1917, 1 Februari 1917 en 7 Februari 1917 met de stoomschepen Maracaibo, Philadelphia, Zulia en Caracas;

Een brievenmaal voor Londen, verzonden den 7en Februari 1917 met het stoomschip Caracas;

Een brievenmaal voor Parijs, verzonden den 7en Februari 1917 met het stoomschip Caracas.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen: Balans en Jaarverslag van de Verzekeringsmaatschappij *Mutualidad*; reclame boekje voor *Victor*-spreekmachine; het Januari-nummer van *America Latina*.

Boekenschouw.

H. CATHARINA VAN GENUA. *Dialogen en Verhandeling over het Vagevuur*. Uitgegeven bij C. L. VAN LANGEN.

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand Febr. 1917.

	Geboorten.				Overleden		Aangegeven.		
	M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	M. gesl.	Vr. gesl.	Levenl. in echt	b. echt	H.
Stadsdistrict	11	10	9	12	19	15	0	2	2
2e. district	6	12	11	7	2	0	0	0	1
3e. district	8	6	4	10	3	4	0	1	4
4e. district	2	1	3	0	0	1	0	0	0
5e. district	6	2	4	4	2	1	0	0	0
Totaal.	33	31	31	33	26	21	0	3	7

HUYSEN, Amsterdam. Prijs fl 2,25. Gebonden fl 2,75. De *Samenspraken* bevatten de leer van de H. Catharina, door welker beoefening zij zelve heilig is geworden. Deze Seraphijn onder de Heiligen, heeft hare leer niet opgediept uit boeken, of van een menschelijken leidsman ontvangen, maar God zelf was haar eenige en veilige Gids op den weg der volmaaktheid. Vijf en twintig jaren lang heeft de H. Catharina, onder de aanspraken van Christus zelf, zich geoefend in de *reinigende liefde*, totdat zij geworden was een zuivere liefdevlam, slechts brandend en zich zelf verterend voor God. Haar beschouwing over het Vagevuur, als voortzetting van het reinigende liefdeleven der vrome zielen hier op aarde, is een natuurlijk gevolg harer leer. Die offer zoekende liefde gaf haar kracht zich geheel te wijden aan de heldhaftige verpleging van de meest afzichtelijke zieken.

Haar hoog beschouwend leven was tegelijkertijd zeer ijverig werkzaam om anderen van dienst te kunnen zijn.

De *Dialogen* van de H. Catharina van Genua zijn keurjuweelen van de zuiverste mystiek.

Haar lied op de liefde klinkt als de zegezang van den H. Paulus.

Dit boek leert degelijke ascese, welke heiligen kweekt, omdat het voert tot het reinste offer.

De *inleiding* van den geleerden Benedictijn *Dom Richard Schutte* helpt de samenspraken van Catharina beter begrijpen en is tegelijkertijd een zeer leerzame verhandeling over het geestelijk leven in het algemeen. Voor Oversten en Novicenmeesters is dit boek zeer aan te bevelen.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 16 Maart 1917.

AARDNOTEN (Pindas) per K.G.	—
ZOUT per vat van 130 K.G.	f 0.80
DIVIDIVI per K.G.	„ 0.07
ORANJESCHILLEN per KG. 1ste kw.	„ 0.50
id. per KG. 2e kw.	„ 0.30
HUIDEN per K.G.	„ 1.20
GEITENVELLEN per K.G.	„ 2,20
WOL per K.G.	„ 0.25
SCHAPENVELLEN per stuk	„ 0.75
BEENDEREN per K.G.	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„ 0.05
STROOHOEDEN (hipijapa).	
Kwaliteit No. 1 per dozijn	„ 3.37½
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 3,50
„ „ 2 „ „	„ 4.50
„ „ 3 „	„ 6.12
„ „ 3 „ „	„ 6.30
„ „ 4 „ „	„ 7
„ „ 5 „ „ OLA	„
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„ 7.20
„ „ 9 „ „	
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ 1 van 25 c.M. of minder	
STROOHOEDEN (latal):	f.
Kwaliteit X per dozijn	f1,12½
Kwaliteit XX per dozijn	f1,87½

Scheepsberichten.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand Februari zijn

Binnengekomen. VAN		Uitgezeild. NAAR	
Aruba	25	Aruba	28
Azua	1	Bonaire	35
Barahona	2	Colon	1
Barbados	1	Cumana	1
Bonaire	40	Gulfport U. S. A.	1
Bov. eilanden	1	La Guayra	1
Ciudad Bolivar	1	La Vela de Coro	7
Guanta	1	Maracaibo	15
Gulfport U. S. A.	1	Mobile U. S. A.	1
La Guaira	3	Pto. Cabello	7
La Vela de Coro	12	Pto. Colombia	1
Maracaibo	17	Rio Hacha	1
Mayaguez P.R.	1	San Juan	2
Norfolk U. S. A.	1	Sto Domingo	1
Pampatar	1		
Pto. Cabello	10		
San Juan	[illegible]		
totaal	120	totaal	105

In Februari heeft de zeilvaart een gunstig verloop gehad. Maar zelden stijgt 't aantal binnengeloopen schepen tot 120. En dat in dezen ellendigen tijd van oorlog. Alles doet hopen dat, als de vrede weer terug gekeerd zal zijn onze zeilvaart eene hoogere vlucht zal nemen. Reeds nu worden overal nieuwe verbindingen aangeknoopt. Met Pto Cabello is er ook reeds eene drukke communicatie. Onze zeilers brengen daarheen steenkolen voor de Venezolaansche fabrieken. Die schoeners loopen wat ze kunnen om in zoo'n kort mogelijken tijd 't grootst aantal reizen te maken.

Een gevolg van een zeer fijn doordacht contract tusschen de C–H–M, in wier dienst die schoeners varen, en de bemanning dier zeilschepen. Hoe grooter voordeel voor de C–H–M hoe meer winst ook voor de scheepslui. Geen wonder dus dat ze alle zeilen bijzetten om vele en korte reizen te doen.

Nederland.

Een zeeslag op de Noordzee.

Men seint uit IJmuiden aan de *Mbde*:

28 Jan. is binnengebracht een zwaar beschadigd Duitsch oorlogsschip. Een tiental zwaar gewonde zeelieden is van boord gehaald. Op het Duitsche schip bevinden zich een 20-tal dooden en een aantal licht gewonden.

Vermoedelijk is het schip in een zeeslag geweest tegen een Engelsche vloot nabij Zeebrugge.

Nader seint men uit IJmuiden:

Door den stoomtrawler „Eems" zijn 16 zwaar gewonde Duitsche zeelieden aangebracht en in het Roode Kruis gebouw ondergebracht. Van alle kanten uit de omstreken van Haarlem en zelfs uit 's-Gravenhage komen auto's van den Roode Kruisdienst om assistentie te verleenen.

Voor de haven van IJmuiden komt de beschadigde Duitsche torpedoboot „C 69" in zicht met lijken en gewonden aan boord.

Naar verluidt zou hedenmorgen vroeg dwars tusschen IJmuiden en Scheveningen een zeeslag hebben plaats gehad tusschen 12 Duitsche en 10 Engelsche oorlogsschepen.

Een Duitsch schip is gezonken. De anderen zijn op de vlucht geslagen, terwijl de torpedoboot IJmuiden binnenvalt.

* * *

Nader meldt men uit IJmuiden:

Vanmorgen om 10 uur zijn hier door den stoomtrawler „Eems" 10 zwaar-gewonde Duitsche schepelingen aan wal gebracht. De Duitsche torpedojager, welke zwaar beschadigd is — de schoorsteen is o. a. weggeschoten — bevindt zich op het oogenblik (10 uur) eenige mijlen uit de kust van IJmuiden.

Nog meer gewonden bevinden zich aan boord en zullen zeer waarschijnlijk te IJmuiden aan wal gebracht worden. Een sleepboot is ter assistentie uitgezonden.

De hier aangebrachte Duitsche schepelingen zijn alle zeer zwaar gewond. Van deze menschen is niets te vernemen. Wel hoorden wij van een der opvarenden dat hedenochtend vroeg een zeeslag heeft plaats gehad op de Vlaamsche kust tusschen een aantal Engelsche en Duitsche torpedojagers. Vermoedelijk is een Duitsche torpedojager gezonken.

Van morgen om half negen is hier ongeveer 5 mijl uit de kust nog een Duitsche torpedojager gepasseerd, welke full speed in Noordelijke richting stoomde. Vermoedelijk zijn de Duitschers op de vlucht geslagen.

De eerste torpedojager bleek onbeschadigd.

Nader vernemen wij nog, dat de Duitsche oorlogsschepen bestonden uit eenheden van de hoogzee-vloot, van de thuisvloot en de 6e divisie.

* *

De redacteur seint uit IJmuiden:

Hedenmorgen om 10 uur werd te IJmuiden draadloos assistentie gevraagd door een Duitsche torpedoboot, die zwaar gehavend met dooden aan boord IJmuiden wilde binnenkomen.

Twee sleepbooten vertrokken onmiddellijk onder commando van een Nederlandschen marine-officier en keerden omstreeks half 11 uur terug met de Duitsche torpedoboot „V 69", die aan den steiger voor de sluizen gemeerd werd.

Aan boord waren 9 dooden, onder wie de flottilje commandant, wien de beide beenen waren afgeschoten. Even voor aankomst te IJmuiden was hij overleden.

De torpedoboot was zwaar gehavend. De tweede schoorsteen lag overzij, terwijl het achterdek een tooneel van verschrikkelijke verwoesting was. [illegible] waren stukgeschoten.

De officieren van de Duitsche torpedoboot werden op het bureau van den commandant van de positie IJmuiden genoodigd, waar zij een relaas van hun ervaringen gaven. Naar verluidt, behoorde de „V 69" tot een flottilje Duitsche torpedobooten, welke voor Ostende opereerde en daarbij door een overmachtige Engelsche vloot werd afgesneden en niet naar haar basis kon terugkeeren.

De trawler had reeds op zee de gewonden, 15 in getal, overgenomen, n.l. 9 zwaar- en 6 lichtgewonden. Onder leiding van dokter Van der Horst had men aanstonds de Roode Kruis-barakken in orde gebracht, waarheen de gewonden vervoerd werden. Drie militaire artsen verleenden geneeskundige hulp. Dr. Scheffelaar is uit Haarlem gekomen om de noodige amputaties te verrichten.

De dooden waren aan boord van de Duitsche torpedoboot gebleven. Zij liggen op het voordek en zijn met Duitsche vlaggen bedekt.

De ligplaats van de „V 69" is geheel door militairen afgezet. Bij den steiger staat een Duitsche wachtpost, die niemand toegang verleent.

Aan boord op het achterdek zitten de Duitsche matrozen rustig naast elkaar een sigaar te rooken.

* *

Nader seint de redacteur uit IJmuiden:

Wij zijn nu reeds in staat het volgende overzichtelijk relaas van den zeeslag te geven:

De trawler „Eems" ontmoette hedenmorgen half negen op eenige mijlen afstand buiten IJmuiden een Duitsche torpedoboot welke full speed in Noordelijke richting voer.

Een half uur later werd de „Eems" gepraaid door de zwaar gehavende Duitsche torpedoboot „V 69". Den IJmuider-visschers werd verzocht eenige zwaargewonden aan boord te nemen. Hieraan werd aanstonds bereidwillig voldaan en een tiental zwaar gewonden, waaronder één officier, werden aan boord van de „Eems" overgebracht. Zeven van hen werden in het ruim op gespreide zakken neergelegd; de drie andere waren zoodanig zwaar verminkt, misten soms beide beenen en een arm, dat men ze niet naar het ruim durfde overbrengen doch eenvoudig aan dek neerlegde, waar de ongelukkigen in de hevigste pijnen en koude enkele uren doorbrachten.

Bij aankomst te IJmuiden bleken ze zelfs met hun van bloed-doorweekte kleeren aan het dek te zijn vastgevroren.

Aan boord van de torpedoboot was alleen een hulpverband aangelegd.

Toen de „Eems" te IJmuiden binnenkwam en de autoriteiten op de hoogte had gesteld, voeren twee Nederlandsche onderzeeërs, twee torpedobooten en twee sleepbooten naar buiten. Daar ontmoette men de V 69, die om assistentie verzocht en daarna door de sleepbooten op sleeptouw werd genomen. De torpedoboot bleek in aanvaring te zijn geweest en maakte water, zoodat voortdurend gepompt moest worden.

Een der gewonden van de V 69 deed aan den stuurman van de „Eems" het volgende verhaal:

Dezen nacht om 12 uur verliet een Duitsche flottielje, bestaande uit 12 torpedojagers en torpedobooten de haven van Zeebrugge. Na ongeveer een uur of vier in Noordelijke richting gevaren te hebben werd men plotseling overvallen door een Engelsch eskader.

Zooals reeds gemeld kwam de V 69 in aanvaring en werd zoodanig toegetakeld dat het compas en alle stuurinrichtingen onbruikbaar werden.

De V 69 onttrok zich aan het gevecht en zocht een goed heenkomen. Door de onbruikbaarheid van het compas was het onmogelijk de plaats te bepalen, waar men zich bevond.

Op goed geluk af voer men in Noordelijke richting totdat men de „Eems" ontmoette.

Omtrent den verderen afloop van het gevecht was hem nog niets bekend.

* *

De redacteur meldt nader:

De overlevende officieren van de V 69 hadden in gezelschap van den Duitschen vice consul, te IJmuiden, den Heer Bakker, een langdurig onderhoud met den commandant van de positie IJmuiden, waarin het interneeringsvraagstuk besproken werd. De Duitsche officieren schenen n.l. 't voornemen te hebben de haven weer te verlaten in de hoop, nog veilig Zeebrugge weer te bereiken.

Hunnerzijds wezen de officieren den positie-commandant er op, dat de V 69 op eigen kracht tot onmiddellijk voor de haven van IJmuiden was gekomen en eerst daarna assistentie der Ned. sleepbooten had aanvaard. Omstreeks 3 uur was daaromtrent nog geen beslissing ontvangen uit den Haag, waarmede men in voortdurende telefonische gemeenschap stond.

De meeste Duitsche officieren hadden reeds vroeger bevel gevoerd op schepen, welke verloren waren gegaan.

Buitenland.

De onbeperkte Duikbootenoorlog.

In de 31 Jan gehouden vergadering van de hoofdcommissie uit den Rijksdag heeft de rijkskanselier von Bethmann Hollweg de volgende verklaring afgelegd:

Den 12n Dec. heb ik in den Rijksdag de overwegingen ontvouwd, die tot ons vredesaanbod hadden geleid. In hun antwoord daarop hebben onze tegenstanders ronduit verklaard, dat zij weigeren met ons in vredesonderhandelingen te treden, en dat zij alleen willen weten van een vrede, dien zij kunnen voorschrijven.

Daardoor is de vraag, wien de schuld voor de voortzetting van den oorlog treft, voor de geheele wereld beslist. Die schuld treft alleen onze tegenstanders. Even vast staat nu onze taak. Over de voorwaarden van den vijand kunnen wij niet spreken, die zou slechts een volstrekt verslagen volk kunnen aannemen. Daarom moet onze leuze zijn: „doorvechten".

De boodschap van president Wilson aan het Congres bewijst, dat hij ernstig wenscht den wereldvrede te herstellen. Vele der door hem opgestelde beginselen strooken met onze doeleinden, o. a. de vrijheid der zeeën, het uit den weg ruimen van het stelsel van machtsevenwicht, dat steeds tot nieuwe verwikkelingen moet leiden, rechtsgelijkheid voor alle volken, de open deur. Wat echter zijn de vredesvoorwaarden der entente? Duitschlands weerkracht moet vernietigd worden. Elzas–Lotharingen en onze Oostprovincies moeten we verliezen, de Donau-monarchie moet verbrokkeld worden, het streven van Bulgarije naar nationale eenheid moet nogmaals worden gefnuikt, Turkije moet uit Europa worden verdrongen en in Azië uiteengerukt worden. De vernietigingsoogmerken onzer tegenstanders kunnen niet sterker worden uitgedrukt. WIJ ZIJN UITGEDAAGD TOT DEN STRIJD TOT HET UITERSTE. WIJ NEMEN DIE UITDAGING AAN; WIJ ZETTEN ALLES OP HET SPEL EN ZULLEN OVERWINNEN.

Door dezen staat van zaken is de beslissing over het voeren van den duikbootenoorlog in haar laatste en acute stadium gekomen. Het vraagstuk van den duikbootoorlog heeft ons, naar de heeren zich zullen herinneren, in deze commissie driemaal bezig gehouden, n.l. in Maart, Mei en September van het vorig jaar.

Ik heb telkenmale uitvoerig het voor en tegen van de kwestie uiteengezet en er telkens den nadruk op gelegd dat ik pro tempore sprak, m. a. w. niet als aanhanger of tegenstander in beginsel van het onbeperkte gebruik van duikbooten, doch — met overweging van den militairen, politieken en economischen algemeenen toestand — steeds uitgaande van de vraag: brengt ons de onbeperkte duikbootoorlog den zegevierenden vrede nader of niet?

Elk middel — zei ik in Maart — dat geschikt is om den oorlog te verkorten, is het moest humaan. Ook het meest krasse middel, dat ons snel de zege brengt, zeide ik toen, moet worden gebezigd.

De rijkskanselier herinnerde voorts, waarom bij in Maart en Mei van het vorige jaar tegen den onbeperkten duikbootoorlog is geweest en waarom het vraagstuk ook in Sept. volgens het eenparige oordeel van de politieke en militaire leiding voor een beslissing niet rijp was

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Februari 1917 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Februari	120	20,559	18,473	25	155,450	96,801
Vorige maanden.	101	14,574	13.331	31	170.454	103.921
Totaal.	221	35.133	31.804	56	325.904	200.722

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij

Hij wees in dit verband op zijn vroegere uiting: „Zoodra ik, in overeenstemming met de opperste legerleiding tot de overtuiging kom, dat de onbekommerde duikbootoorlog ons den zegevierenden vrede nader brengt, zal daartoe worden overgegaan. „Dit tijdstip — ging de kanselier voort — is thans gekomen. Den vorigen herfst was de tijd nog niet rijp, maar thans is het oogenblik gekomen, waarop wij met de grootste kans op welslagen de onderneming kunnen wagen. Een later tijdstip mogen wij derhalve ook niet afwachten."

Wat is er in den toestand gewijzigd? Het eerst noem ik het belangrijkste: het aantal onzer duikbooten is vergeleken bij het vorige voorjaar aanzienlijk uitgebreid en daardoor is een vaste grondslag voor succes gelegd. Dan komt het tweede punt van doorslaand gewicht: de slechte wereldoogst van graan. Die plaatst thans reeds Engeland, Frankrijk en Italië voor ernstige moeilijkheden. Wij vertrouwen vast, deze moeilijkheden door den onbeperkten duikbootenoorlog tot ondraaglijk-wordens toe te kunnen doen toenemen. Ook de steenkoolkwestie is in oorlogstijd een levensvraag Zij is nu reeds, gelijk u weet, in Frankrijk en in Italië kritiek, en onze duikbooten zullen hun den toestand nog hachelijker maken. Hierbij komt, met name voor Engeland, de toevoer van ertsen voor den munitie-aanmaak in de ruimsten zin en van hout voor de steenkoolmijnen. De moeilijkheden onzer vijanden op deze gebieden nemen nog toe door het stijgend gebrek aan scheepsruimte. Op dit stuk heeft de kruiser-oorlog der duikbooten een beslissende slag voorbereid. Onder het gebrek aan scheepsruimte lijdt de entente in al haar geledingen. Engeland lijdt er niet minder onder dan Frankrijk en Italië.

Mogen wij dus de positieve voordeelen van den onbeperkten duikbootoorlog zeer veel hooger schatten dan het vorige voorjaar, tevens zijn de gevaren, die voor ons uit den duikbootoorlog voortvloeien, sedert dien tijd afgenomen.

De rijkskanselier besprak daarop uitvoerig den politieken toestand en vervolgde: Maarschalk Hindenburg heeft mij enkele dagen geleden den toestand als volgt geschetst: „Ons front staat aan alle kanten rotsvast. Wij beschikken overal over de noodige reserves: de stemming der troepen is goed en vol vertrouwen. De geheele toestand veroorlooft ons alle gevolgen, die uit den onbeperkten duikbootoorlog kunnen voortvloeien, op ons te nemen en daar deze duikbootoorlog onder alle omstandigheden een middel is om onze vijanden ten zeerste te benadeelen, moeten wij er mee beginnen."

Een nieuwe nota van Duitschland aan de Ver. Staten.

Aan de regeering der Vereenigde Staten is heden de volgende nota toegezonden:

„Berlin, 31 Jan. 1917. Uwe Exc heeft de goedheid gehad mij onder dagteekening van 22 dezer mede deeling te doen van de boodschap, die de president van de Vereenigde Staten denzelfden dag aan den Amerikaanschen Senaat had gericht. De keizerlijke regeering heeft van den inhoud der nota kennis genomen met de ernstige aandacht, waarop de door een hoog gevoel van verantwoordelijkheid gedragen verklaringen van den president aanspraak mogen maken en het doet haar veel genoegen te kunnen constateeren, dat de strekking van deze belangrijke betooging in hooge mate overeenkomt met de beginselen en wenschen van Duitschland. Daartoe behoort in de eerste plaats de aanspraak van alle naties op gelijke rechten en vrije beslissing over haar eigen lot. Uitgaande van dit beginsel zoude Duitschland het oprecht toejuichen, wanneer volken als Ierland en Indië, die zich niet mogen verheugen in de zegeningen van staatkundige onafhankelijkheid, thans hun vrijheid verkregen.

Bondgenootschappen, die de volken drijven tot een wedstrijd om macht en hen wikkelen in een net van baatzuchtige intriges keurt ook Duitschland af. Daarentegen zal het met vreugde elke actie steunen, die verhindering van toekomstige oorlogen ten doel heeft.

De vrijheid der zeeën als voorwaarde voor het vrije voortbestaan en het vreedzaam verkeer der volken evenals de open deur voor den handel aller naties heeft steeds tot de leidende beginselen van de Duitsche politiek behoort. Des te dieper betreurt de keizerlijke regeering het derhalve, dat de houding harer vijanden het aan de wereld onmogelijk maakt thans reeds de verwezenlijking dezer verheven doeleinden ter hand te nemen.

Duitschland en zijn bondgenooten waren bereid ten spoedigste vredesonderhandelingen te beginnen en hadden als den grondslag daarvoor de verzekering van de eer en de ontwikkelingsvrijheid hunner volken aangegeven. Hun plannen waren, zooals zij in de nota van 12 Dec. 1916 uitdrukkelijk verklaarden, niet gericht op verplettering of vernietiging hunner vijanden en, volgens hun overtuiging, wel overeen te brengen met de rechten van andere naties.

Wat speciaal België betreft, waarvoor men in de Vereenigde Staten hartelijke sympathie koestert, had de Rijkskanselier reeds weken van te voren verklaard, *dat het nooit in Duitschlands bedoeling had gelegen België in te lijven.*

Duitschland wilde in den vrede, die met België gesloten zou worden, alleen maatregelen nemen, dat dit land, met hetwelk keizerlijke regeering in goede betrekkingen als nabuur wenscht te leven, niet door den vijand gebruikt zal worden ter bevordering van vijandelijke aanslagen. Zulk een voorzorg is te dringender noodig, daar de vijandelijke machthebbers herhaaldelijk in redevoeringen en vooral in de besluiten van de economische conferentie te Parijs onomwonden het plan te kennen hebben gegeven om Duitschland ook na het herstel van den vrede niet als gelijkgerechtigd te erkennen maar stelselmatig verder te bestrijden.

Op de veroveringszucht van de vijanden, die den vrede willen opleggen, heeft de vredespoging van de vier bondgenooten schipbreuk geleden. Onder het mom van het nationaliteitenbeginsel hebben zij hun oorlogsdoel onthuld n.l. om Duitschland. Oostenrijk-Hongarije, Turkije en Bulgarije te verbrokkelen. Tegenover den wensch tot verzoening stellen zij den wil tot vernietiging. Zij willen den strijd tot het uiterste.

Zoo is de nieuwe toestand ontstaan, die ook Duitschland noodzaakt tot nieuwe besluiten.

Ruim twee en een half jaar misbruikt Engeland zijn zeemacht tot de misdadige poging om Duitschland door den honger te dwingen zich te onderwerpen. Het volkenrecht brutaal minachtend, snoert de door Engeland geleide groep mogendheden niet alleen den wettigen handel van haar tegenstanders af, maar noodzaakt ze ook door een onverbiddelijken druk de onzijdige staten, elk handelsverkeer, dat haar niet aanstaat, op te geven of den handel naar haar willekeurige voorschriften in te perken. Het Amerikaansche volk weet, wat ondernomen is, om Engeland en diens bondgenooten tot terugkeer naar het volkenrecht en tot eerbiediging van de wet van vrijheid ter zee te bewegen. De Engelsche regeering blijft bij den uithongeringsoorlog, die wel is waar op de verdedigingsmacht van den tegenstander geen vat heeft, maar vrouwen, kinderen, zieken en grijsaards dwingt ter wille van het vaderland ernstige ontberingen te doorgaan, die de volkskracht in de waagschaal stellen. Zoo vermenigvuldigt de Britsche heerschzucht koelbloedig het leed van de wereld, zich niet bekommerend om eenig gebod van menschelijkheid, om het protest van de ernstig benadeelde neutralen en zelfs om het snakken naar vrede bij de volken van zijn eigen bondgenooten. Elke dag, dat de schrikkelijke worsteling aanhoudt, brengt nieuwen nood en nieuwen dood. Elke dag, dat de oorlog korter duurt, houdt aan beide zijden duizenden in het leven.

Het leven van de dappere soldaten is een weldaad voor het gemartelde menschdom. De keizerlijke regeering zou het voor haar eigen geweten, voor het Duitsche volk en voor de geschiedenis niet kunnen verantwoorden, als ze eenig middel onbeproefd liet om het einde van den oorlog te bespoedigen. Met den president van de Vereenigde Staten had ze gehoopt, dit doel bij wege van onderhandelingen te bereiken. Nu de tegenstanders de poging tot een vergelijk met de afkondiging van feller strijd beantwoord hebben, moet de keizerlijke regeering, als ze in hoogeren zin het menschdom wil dienen en zich aan haar eigen volk niet vergrijpen, den haar opnieuw opgedrongen strijd om het bestaan voortzetten en VAN NU AF AAN VAN ALLE WAPENS EEN VOLLEDIG GEBRUIK MAKEN. Ze moet derhalve beperkingen opgeven, die ze zich tot dusver bij de aanwending van haar strijdmiddelen ter zee heeft opgelegd. Vertrouwend, dat het Amerikaansche volk en zijn regeering toegankelijk zullen zijn voor de drijfveeren van dit besluit en de noodzakelijkheid daarvan, hoopt de keizerlijke regeering, dat de Vereenigde Staten den nieuwen staat van zaken van het hooge standpunt der onpartijdigheid recht zullen laten wedervaren en ook voor hun deel meehelpen om nieuwen nood en voor zoover mogelijk offers aan menschenlevens te verhinderen. Terwijl ik ten opzichte der bijzonderheden van de voorgenomen oorlogsmaatregelen ter zee mag verwijzen naar het hierbij gaande memorandum, mag ik tegelijk de hoop uitspreken, dat de Amerikaansche regeering de Amerikaansche schepen zal waarschuwen voor het binnenloopen in de hiernevens aangegeven afgesperde gebieden alsmede haar onderdanen voor het toevertrouwen van passagiers of waren aan schepen, die met havens in de afgesperde gebieden verbinding onderhouden. Ik maakt van de gelegenheid gebruik om Uwe Excellentie de uitdrukking van mijn bijzondere hoogachting te vernieuwen.

w. g. ZIMMERMANN.

De tekst van het Memorandum.

Deze, in de nota vermelde memorie, luidt als volgt:

„Van den eersten Februari 1917 af wordt in de hierna genoemde blokkade-gebieden om Groot-Brittannië, Frankrijk en Italië heen en in het Oostelijke gedeelte van de Middellandsche Zee, tegen alle verkeer ter zee zonder meer met alle wapenen opgetreden. Deze blokkadegebieden zijn in het noorden een strook om Engeland en Frankrijk heen, die wordt begrensd door een lijn op 20 zeemijl afstands langs de Nederlandsche kust tot aan het lichtschip bij Terschelling, den lengte graad van het Terschellinger-lichtschip tot Odsire, een lijn van daar over het punt 62o N.B. en nul gr. lengte, naar het punt 62o. N. B. 5o. W. L.; en van daar verder tot een punt op 3 zeemijlen ten Zuiden van de Zuidpunt der Faröer. Van daar over het punt 62o. N.B. 10o. W. L., naar het punt 61o N.B. 15o. W. L. Verder over het punt 57o N.B. 20o W.L. tot 47o N.A. 20 W.L. Verder naar 43o N.B. 15o W.L. en dan langs den breedtegraad 43o N. tot 20 zeemijlen van Kaap Finistère en op 20 zeemijlen afstands van de Noordkust van Spanje tot aan de Fransche grens

In het Zuiden blijft voor de neutrale scheepvaart een zeegebied open ten Westen van de lijn van Point de l'Espiqaette tot aan 38o 20' N.B. en 6o O.L. Eveneens ten Noorden en ten Westen van een 60 zeemijlen breede strook langs de Noord-Afrikaansche kust, beginnende op 2o. W.L. Ter verbinding van dit zeegebied met Griekenland leidt een 20 zeemijlen breede strook ten Noorden — of ten Oosten — van de volgende lijn: van het punt 38o N.B. 10o O.L. over 37o N.B. 11o 30' O.L., en 34o. N.B. 110 30 O.L., naar 34o N.B. 22o. 30 O. L. Van daar voert een 20 zeemijlen breede strook ten Westen van 22o 30 O.L. naar de Grieksche territoriale wateren.

Onzijdige schepen, die de versperde gebieden bevaren, doen dit op eigen risico. Wel is waar zijn voorzorgen getroffen, dat onzijdige schepen, die op 1 Februari naar havens in de versperde gebieden op weg zijn, gedurende een bepaalden termijn worden ontzien, maar toch is het dringend raadzaam, dat zij met alle beschikbare middelen er toe worden gebracht, van koers te veranderen. Neutrale schepen, die in de havens der blokkade-gebieden liggen, kunnen met dezelfde veiligheid die gebieden nog verlaten, wanneer zij vóór 5 Februari uitloopen en den korsten weg naar het vrije gebied nemen.

Het verkeer van de geregelde Amerikaansche passagiersschepen kan onbelemmerd voortgezet worden, indien: a. Falmouth als doel der reis wordt genomen; en b. indien op uit- en thuis is op Scillye en naar een punt 50o N.B. en 20o W.L. wordt gekoerst.

Op dezen weg moeten a. de stoomschepen de volgens speciale, in Amerikaansche havens voor hen alleen toegestane kenteekenen voeren: de scheepsromp en wat daarop gebouwd is, moeten met 3 M breede verticale strooken, afwisselend in wit en rood worden geverfd van iederen mast moet een wit-en-rood geblokte vlag waaien; aan den achtersteven moet de Amerikaansche vlag worden gevoerd. In donker moeten de vlaggen en de kleuren van den scheepswand zoo duidelijk mogelijk van verre herkenbaar zijn. Het schip moet in het algemeen helder verlicht zijn. Er mag iedere week maar één schip in elke richting varen. De aankomst moet te Falmouth geschieden op Zondag, het vertrek uit Falmouth op Woensdag; e. deze stoomschepen mogen geen contrabande (als contrabande geldt wat als zoodanig op de Duitsche lijsten is gebracht) aan boord hebben.

Aan de memorie zijn, bij elk exemplaar, twee kaarten van de versperde gebieden toegevoegd. Aan de regeeringen van de andere neutrale staten zijn overeenkomstige nota's toegezonden.

HAVEN-NIEUWS

VAN 10 MAART — 24 MAART.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Nickerie	A R Nyboer	9 Maart	New York	12 Maart	Paramaribo
Caracas	H Hichborn	7 „	La Guayra	7 „	New York
Merida	A Johanson	7 „	Maracaibo	8 „	Maracaibo
Maracaibo 1	P W Johnson	10 „	New-York	10 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	11 „	Maracaibo	12 „	La Guayra
Merida	A Johanson	15 „	La Guayra	16 „	Maracaibo
Philadelphia	G w Goodman	15 „	New York	15 „	La Guayra
Fr Hendrik 2	P Koningstein	6 „	New York		
Mimer	H Hopland	17 „	New York	18 „	Cuba
Grove	S Knudsen	16 „	New York	16 „	Maracaibo
Maracaibo	P W Johnson	15 „	Maracaibo	15 „	New York
Philadelphia	G W Goodman	21 „	La Guayra	21 „	New York
Merida	A Johanson	21 „	Maracaibo	22 „	Maracaibo
Zulia	S Smorris	24 „	New York	24 „	Maracaibo
Grove	S Knudsen	22 „	Maracaibo	23 „	New-York
Travers	Truxillo	15 „	La Guayra		
Buenos Aires	J Sabater	16 Maart	Colón	16 Maart	Barcelona
Don Alberto	Tonsich	14 „	Trinidad		

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
Themes H	10 Maart	Maracaibo	*Silfide H*	10 Maart	Pto Cabello
Maracaibo V	10 „	Maracaibo	*Carlota*	10 „	Maracaibo
Refugio	11 „	Aruba	*Vesta H*	10 „	Vela de Coro
Hirondelle H	12 „	Maracaibo	*Carmelita*	12 „	Cumaná
Rosa Maria	13 „	Aruba	*Themis H*	12 „	Pto Cabello
Perla d'Ozama	13 „	S J d P Rico	*Diana V*	12 „	Vela de Coro
Diana	14 „	Mayaguez	*Sirena H*	13 „	Maracaibo
Vesta H	14 „	Vela de Coro	*Maracaibo*	13 „	Maracaibo
Nereida H	16 „	Pto Cabello	*Refugio H*	13 „	Aruba
Silfide H	16 „	Pto Cabello	*Margarita*	13 „	Pampatar
Venus V	16 „	Maracaibo	*Sociedad*	13 „	Pampatar
Refugio H	16 „	Aruba	*La Providencia*	13 „	Vela de Coro
Rita Otilia V	16 „	Vela de Coro	*Hirondelle*	15 „	Maracaibo
			Mina V	15 „	Vela de Coro
			Jesusita	15 „	Maracaibo

1. Dit SS. komt morgen hier en vertrekt ook morgen rechtstreek naar New York.
2. Van 't vertrek van dit SS. is nog niets bekend.

Dezen morgen liep 't Amerikaansch stoomjacht CYPHRUS binnen.